
BOEK - A A N K O N D I G I N G.

F. J. VAN UILDRIKS en dr. VITUS BRUINSMA.
Onze bloemen in den tuin, P. NOORDHOFF, Groningen. Met 160 platen.

F. J. VAN UILDRIKS, *Natuurindrukken*. Haarlem, H. D. TJEENK WILLINK & ZOON. 239 blz.

Van alle natuurgenet is bewondering een der hoofd-elementen. Maar de bewondering neemt toe met een toenemende kennis der natuur, en daarmede wordt dus ook het genot, dat de natuur ons biedt, grooter. De meest oppervlakkige graad van genieting, uitgedrukt in de uitroepen: »hoe mooi is dat!» en »vindt u dat ook niet mooi?»

biedt ons reeds zooveel, dat elke gelegenheid tot vermeerdering welkom moet wezen. Een diepe studie is niet noodig, maar wel is noodig de leiding van iemand, wiens natuurgenet dieper gaat dan het onze. Zulk een ziet meer, merkt meer op, begrijpt meer en geniet daarom meer.

Er zijn dus twee wegen, om het natuurgenet bij zijne medemenschen te doen toenemen. De eene weg is die, die de vermeerdering onzer kennis gemakkelijker maakt, die de moeilijkheden uit den weg ruimt, welke de rijkdom der natuur zoo noodzakelijkerwijze met zich brengt. De andere weg is die van het enthousiasme, dat aanstekelijk werkt, de verrukking, in warme en waardeerende woorden uitgesproken, die anderen tot bewonderen en dus tot genieten dwingt.

Langs den eersten weg voert ons het eerste werkje, de bloemen in onzen tuin. De weg is trouwens ten onzent wel bekend. Want de uitvoering van dit werkje komt bijna geheel overeen met die van *Plantenschat* van dezelfde schrijfster en denzelfden schrijver. Toen werden een aantal bij ons in 't wild groeiende planten afgebeeld en beschreven; thans geschiedt hetzelfde met de tuinplanten. Hier is de weg om tot de kennis der namen en daarlangs tot die van den bouw en de levenswijze te komen, veel minder geëffend. Kan men met HEUKELS' Flora menige gekweekte plant herkennen, het aantal is te groot en de verscheidenheid te verwarrend, om alleen door dit middel zijn doel te bereiken. Veel gemakkelijker is, vooral voor den aanvanger, een anderhalf-honderdtal gekleurde afbeeldingen van de meest gewone huisplanten, zóó geteekend en zóó beschreven, dat men ze zonder veel moeite gemakkelijk kan herkennen. Evenals in *Plantenschat* heeft elke behandelde soort één plaat en één bladzijde tekst, waarin in het kort alles wordt medegedeeld, wat er omtrent haar wetenswaardigs te vermelden is, met name ten opzichte van hare geschiedenis, behandeling, variëteiten en bastaarden, met enkele aanduidingen omtrent de systematische verwantschap en de levenswijze.

Natuurlijk zijn niet alle tuinplanten behandeld; daartoe zijn zij te talrijk. Alleen bloeiplanten vormen het onderwerp; bladplanten, boomen en heesters worden voorloopig bewaard, naar wij hopen voor een later gelijksoortig werkje. Ook onder de bloeiplanten moest een keus gedaan worden, maar het komt mij voor dat die keuze even gelukkig geslaagd mag genoemd worden, als zij uitteraard moeilijk was.

Langs den anderen weg voeren ons de *Natuurindrukken*. Warme bewondering en aanstekelijk genot vormen het kenmerkende van dit boekje. De stijl is overal poëtisch, bij de behandeling der wintergroene

gewassen gaat zelfs de vorm in die van de poëzie over. Bloemenbedachtzaamheid is de gewoonte van vele bloemen om zich 's avonds of bij regenweer te sluiten, of wel zich afwaarts te krommen, zoodat de regendruppels slechts op de buitenzijde vallen. Het zuiveren van rozen en andere planten van de bladluisjes, vormt het tragisch slot van een copieus diner; en de gevoelens van de bloemknoppen der Tennisbloemen, die den geheelen dag trappelen van ongeduld om zich te ontplooien, wat haar echter pas 's avonds mag ten deel vallen, worden op hoogst aantrekkelijke wijze geschetst en bieden de gelegenheid, om allerlei bijzonderheden omtrent het opengaan dier bloemen, haar avondtoiletje en haar bestuiving door avondvlinders en uiltjes te bespreken.

Natuurlijk speelt dit overbrengen van stuifmeel door insecten een hoofdrol; maar ook het leven der vogels, de wintertoestanden der planten, de rustperioden, de rangschikking en de vormen der bladeren, bieden allerlei merkwaardigheden en betrekkingen, die men eigenlijk alleen dan ziet en opmerkt, wanneer ze ons eerst aangewezen en verklaard worden. En juist in die aanwijzingen van gemakkelijk waar te nemen en gemakkelijk te begrijpen verschijnselen ligt de groote waarde van dit boekje, de bron van de aantrekking, die het onweerstaanbaar op zijn lezers uitoefent.

D. V.
